LIPERIN KUNTA **Maa-aines- ja ympäristölupapäätös 2 / 2026**
Rakennus- ja ympäristölautakunta

Annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 7.10.2026

ASIA Lupa maa-ainesten ottamiseen ja murskaamiseen tilan Särkkienkangas III RN:o 14:66 alueella Liperin kunnan Leppälahden kylässä. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiseen aloituslupahakemukseen muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA Maansiirto Karvinen Oy

SIJAINTI Lupahakemuksen mukaiseen kohteeseen on matkaa Liperin kirkonkylältä linnuntietä noin 12 kilometriä. Alueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa vuodesta 2015 lähtien.

Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla harju- tai kallioalueella. Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta, eikä sillä ole tiedossa erityisiä luontoarvoja tai muinaisjäännöksiä. Suunnitelma-alueen pohjoispuolella sijaitsee Asemakankaan kumpumoreenialue.

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee kaukana pääteistä ja asutuksesta laajojen talousmetsämaiden ympäröimänä. Lähin häiriintyvä kohde on noin 1,5 kilometrin päässä suunnitelma-alueen reunasta mitattuna.

KAAVATILANNE, SUOJELUALUEET

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 lupahakemusalue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei ole suojelualueita.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta voi hakea ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2 §:n kohdan 6 a ja b mukaan lupahakemuksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 11.3.2026.

LUPATILANNE

Alueelle aiemmin myönnetty maa-aineslupa on päättynyt vuoden 2025 keväällä.

TOIMINTA HAKEMUSALUEELLA

Ottamistoiminta

Hakemuksen mukaan alueelta on tarkoitus ottaa soraa ja hiekkaa, jota jalostetaan murskaamalla ja seulomalla haluttuihin jakeisiin. Jalostetut maa-ainekset käytetään Liperin seudun maanrakennushankkeisiin.

Lupahakemusta koskevan suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 4,8 ha, josta ottamisaluetta on noin 3,9 ha. Haettava kokonaisottomäärä on 80 000 m^3ktr ja lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Ottaminen on suunniteltu siten, että alueen itäosassa alin ottamistaso on +112,0 ja länsiosassa +118,0. Tällöin suojakerrospaksuudeksi pohjaveteen jää kaikkialla vähintään kaksi metriä. Alueilla, joilla kallion pinta on alimman ottotason yläpuolella, ottaminen pyritään ulottamaan noin 0,5 metrin päähän kallion pinnasta. Paljastuvat kallion pinnat peitetään noin puolen metrin paksuisella irtomaakerroksella, mutta jyrkät kallion muodot jätetään näkyviin.

Ottamisessa käytetään tavanomaista maanrakennuskalustoa, kuten kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Materiaaleja jalostetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla ja seuloilla. Maa-aineksen kuljetukset tehdään pääosin kuorma-autoilla. Ottamisalueelle perustetaan tukitoimintojen alue, johon sijoitetaan sosiaalitilat ja jätehuoltotoiminnat. Tukitoimintojen alueella tapahtuu myös polttoaineiden varastointi ja työkoneiden säilyttäminen.

Ottamisen edetessä pilaantumattomat pintamaat ja hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset poistetaan alueelta ja läjitetään alueen reunoille tai muuhun sopivaan paikkaan. Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä alueelle jäävät luiskat muotoillaan 1:2,5 kaltevuuteen. Ottotoiminnan päätyttyä kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois sekä alue siistitään. Alueelta poistetut pintamaat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Jälkihoitotoimenpiteillä alue pyritään liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä ja palauttamaan metsätalouskäyttöön. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti. Tarvittaessa käytetään apuna puuntaimia.

Kulku alueelle tapahtuu olemassa olevaa tieyhteyttä käyttäen.

Murskaus
Lupaa murskaukseen haetaan maa-ainesluvan tavoin kymmeneksi vuodeksi. Murskaustoiminta ei ole jatkuvaa, vaan sitä tehdään 1-2 kertaa vuodessa 2-8 viikon yhtämittaisina jaksoina. Murskauslaitoksen tuotanto on vuorokaudessa 1000-3000 tonnia riippuen tuotettavasta lajikkeesta. Keskimääräiseksi vuotuiseksi tuotannoksi on ilmoitettu 15 000 tonnia. Maksimissaan vuodessa tuotetaan 40 000 tonnia mursketta. Toiminnassa voi olla välivuosia, jolloin murskausta ei ole, koska useamman vuoden tarve tuotetaan yhdellä murskauskerralla.

Murskauslaitteisto ja muut murskauksessa tarvittavat koneet tuodaan alueelle murskausjakson ajaksi ja viedään pois toimintajakson päätyttyä. Murskaus tehdään nykyaikaisilla sähkö- tai polttomoottorikäyttöisillä murskauslaitoksilla, ja murskauksen tekee ammattitaitoinen urakoitsija. Laitteistoon kuuluu myös seuloja ja kuljettimia. Murskausasema sijoitetaan murskattavaksi tarkoitetun kohteen läheisyyteen alueen pohjalle lähelle ottorintausta. Murskauksessa käytettävä polttoaine varastoidaan tukitoimintojen alueella lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimellä. Tuotettujen murskelajikkeiden varastointiaika on 1-3 vuotta ja varastointikasat sijoitetaan suunnitelma-alueen sisäpuolelle tarkoituksenmukaiseen paikkaan.

Murskaustoiminnan päivittäiset toiminta-ajat ovat:
- murskaus ma-pe klo 6-22
- rikotus ma-pe klo 8-18
- kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6-22.

TOIMINNASSA SYNTYVÄT PÄÄSTÖT JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Päästöt vesiin ja maaperään
Suunnitelman mukaisista toimista ei arvioida olevan vaikutuksia alueen pohja- ja pintavesiin tai maaperään. Alueella varastoidaan polttonesteitä vain toimintajaksojen aikana koneiden ja laitteiden senhetkistä tarvetta vastaava määrä. Polttonesteet varastoidaan tukitoimintojen alueella, joka voidaan tarvittaessa varustaa suojakalvolla. Polttonestesäiliöt ovat maanpäällisiä, lukittavia sekä tyyppihyväksyttyjä ja tarkistettuja kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu laponestomekanismilla ja ylitäytönestimellä. Tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan esim. huoltokontissa ja niitä varastoidaan enimmillään 100 kg omissa astioissaan. Työkoneiden tankkauksessa käytetään tarvittaessa tankkausmattoja tai suojakaukaloita.

Koneet ja laitteet huolletaan säännöllisesti, mikä pienentää vuotojen riskiä. Alueella ei tehdä öljynvaihtoja tai isompia huoltoja, eikä pestä koneita tai laitteita. Mahdollista polttoaine- tai öljyvahinkoa varten alueella on aina riittävä määrä imeytysmattoja tms. imeytysmateriaalia.

Ottamisalueella jätetään vähintään kahden (2) metrin koskematon suojamaakerrospaksuus pohjaveden pintaan nähden, eikä alueelle sijoiteta

missään vaiheessa pohjavedelle haitallisia materiaaleja tai purkukohteiden ylijäämämaita.

Melu ja tärinä
Ottamisalueella melua syntyy vain silloin, kun alueella on toimintaa. Merkittävimpiä melunlähteitä ovat murskaus ja rikotus. Ottamistoiminnassa käytettävät koneet työskentelevät pääsääntöisesti ottamisalueen pohjalla. Myös murskaus ja seulonta tehdään alueen pohjalla. Alueella olevat varastointi- ja pintamaakasat vaimentavat melua tehokkaasti. Syntyvään meluun voidaan vaikuttaa myös tekniikkaa säätämällä tai vaihtamalla sekä murskainten koteloinneilla.

Kun otetaan huomioon alueen syrjäinen sijainti, toimintojen sijoittuminen alueen pohjalle, varastointi- ja pintamaakasojen suunniteltu sijainti sekä aluetta ympäröivä puusto, toiminnasta aiheutuvan melun arvioidaan alittavan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa sallitut melutasot.

Tärinää syntyy murskaustoiminnassa käytettävistä koneista ja kuljetusliikenteestä. Toiminnasta aiheutuvan tärinän arvioidaan jäävän ottamisalueen välittömään läheisyyteen.

Päästöt ilmaan
Syntyvän pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat raaka-aineen ominaisuudet, valmistettavan tuotteen raekoko, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pölyämistä voidaan vähentää muun muassa pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä, kastelemalla käsiteltävä materiaali sekä laitteiden koteloinnilla. Työskentely- ja kuljetusväylien pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla. Pölystä ei arvioida aiheutuvan haittaa naapurustolle, kun otetaan huomioon edellä kuvatut pölyntorjuntakeinot, alueen maastonmuodot, murskeen varastointikasat sekä ympäröivä puusto.

Jätteet
Jätteitä alueella syntyy pääsääntöisesti murskauksen aikana ja jätteet ovat pääasiassa poltettavaa jätettä. Jos alueella syntyy vaarallista jätettä, se on rinnastettavissa kotitalouden vaaralliseen jätteeseen. Kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet kierrätetään, eikä vaarallisia jätteitä varastoida alueella.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Hakemus sisältää arvion syntyvän kaivannaisjätteen määrästä ja suunnitelman sen hyödyntämisestä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnasta aiheutuvan merkittävin ympäristöriski on öljyvahinko esimerkiksi konerikon tai onnettomuuden yhteydessä. Toiminnassa tiedostetaan pohjaveden ja maaperän pilaantumisriski ja niitä pyritään minimoimaan monin keinoin.

Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita silloin, kun niitä ei toiminnassa tarvita. Polttoaineita ja muita öljytuotteita varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä. Polttoainesäiliö on maanpäällinen, lukittava, tyyppihyväksytty ja tarkastettu kaksoisvaippasäiliö. Mikäli alueella on murskaustoiminnan aikana tarpeen säilyttää hydrauliikkaöljyä ja voiteluaineita, ne säilytetään murskauskalustoon kuuluvassa huoltokontissa, jonka pohja on tiivis. Koneiden tankkaukset tehdään pääsääntöisesti tukitoimintojen alueella.

Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden isompia huoltoja ja työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu pitämällä tukitoimintojen alueella, murskaamolla ja työkoneissa öljynimeytysainetta. Murskausasemalla ja muissa koneissa on tarkistetut alkusammutuskalustot. Murskaamon henkilökunta ja muut alueella työskentelevät työntekijät on koulutettu toimimaan vahinkotilanteessa. Mahdollisen öljyvahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja vahingosta ilmoitetaan aina viipymättä kunnan pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle.

Luiskien reunat merkitään lippusiimoin, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy. Asiattomien pääsy alueelle voidaan lisäksi estää sulkemalla alueelle johtava tie lukittavalla portilla tai vastaavalla esteellä.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Työmaalla pidetään tarkastus jokaisen työjakson alussa ja toiminnan aikana seurantaa tehdään päivittäin. Seurattavia asioita ovat muun muassa päivittäinen tuotantoaika ja -määrä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana aistinvaraisesti.

Pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailua ehdotetaan tehtäväksi alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta kaksi kertaa vuodessa. Tulokset toimitetaan vuosittain kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Pintavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti alueella olevista pintaveden täyttämistä painanteista ja lähialueen ojista.

Toiminnan seurantaa raportoidaan lupapäätöksen mukaisesti.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä paikallislehti Kotiseutu-uutisissa. Hakemus liitteineen on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja Liperin kunnan elinympäristöpalveluissa kuulutusajan 20.5.-26.6.2026.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutusaikana on kuultu lähinaapureita, yhteensä 3 kiinteistönomistajaa. Kiinteistönomistajilla ei ollut huomautettavaa hakemuksesta.

LAUSUNNOT

Hakemuksen vuoksi pyydettiin lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydeltä.

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys on antanut hakemuksesta 26.6.2026 päivätyn lausunnon, jossa todetaan mm. seuraavaa:

- terveydensuojelulain kannalta erityisesti huomioitavia vaikutuksia ovat melu, pöly sekä mahdolliset pohja- ja pintavesivaikutukset.

- toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tarvittaessa pölyn leviämistä tulee estää kastelulla, koteloinnilla, maaperän muotoilulla ja murskekasojen sijoittamisella.

- melun ja pölyn leviämisen osalta toiminnassa on myös huomioitava sääolosuhteiden vaikutukset melun ja pölyn kulkeutumiseen. Haittaa voi aiheutua myös kuljetuksista ja niitä tulisi tarvittaessa välttää kello 6-7.

- toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB (A).

- pohjaveden suojakerros tulee olla riittävä ja pohjaveden pinnan- sekä laadunseurantaan tulisi olla pohjavesiputki tai -putket. Putkien sijainnissa tulisi huomioida otto- ja tukitoimintoalueet.

Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut 18.8.2026 päivätyllä sähköpostiviestillä, että maa-ainesten otto ja murskaus voidaan toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

Lupa- ja valvontaviraston ilmoitus ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto ovat kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteenä.

ASIAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Maansiirto Karvinen Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan kiviainesten murskaamiseen tilan Särkkienkangas III RN:o 14:66 alueella Liperin kunnan Leppälahden kylässä. Lupa myönnetään lupahakemuksen mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksin:

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 80 000 m^3ktr ja ottoaika kymmenen (10) vuotta.

2. Ottamisalue saa olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn kokoinen. Ottamisalueen reunat on merkittävä maastoon yläpäästään maastosta hyvin erottuvin maalatuin puupaaluin/kivilohkarein ja tarpeellisin lippusiimoin/nauhoin sekä varoitustauluin.

3. Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso alueelle asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta kaksi kertaa vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa Liperin kunnalle.

4. Alin ottamistaso on merkittävä selvästi maastoon. Ottamisalueella on oltava korkokolmio tai vastaava siten, että alin ottamistaso voidaan aina luotettavasti selvittää. Korkokolmio on rakennettava ennen ottamisen aloittamista.

5. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.

6. Alueella on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus	ma-pe klo 6-22
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22.

   Arkipyhinä (loppiainen, pitkäperjantai ja pääsiäisen pyhät, vappupäivä, helatorstai, juhannusaatto ja juhannuspäivä, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä sekä jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenpäivä) ja viikonloppuisin toimintaa ei saa harjoittaa lukuun ottamatta tienhoidollisia ja kunnossapidon toimenpiteitä.

7. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihamaassa A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asuntojen pihamaalla päiväohjearvot ovat 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.

   Tarvittaessa melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

8. Murskain tulee sijoittaa alueen matalimmalle kohdalle käyttäen olemassa olevia rintauksia suojana. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä. Murskauksen

meluhaitat tulee minimoida käyttämällä tarvittaessa kumituksia, kotelointeja tai muita vastaavia meluntorjuntatoimenpiteitä.

9. Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Murskausaseman pölyhaittojen leviäminen ympäristöön tulee tarvittaessa estää joko kastelulla tai päästölähteiden koteloinnilla. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava. Myös liikenteen pölyhaitat on estettävä tarvittaessa kastelulla. Kasteluun saa käyttää vain puhdasta vettä.

   Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana.

10. Öljytuotteita sisältävät säiliöt on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.

    Kaluston huolto, korjaus tai pesu on ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiellettyä, lukuun ottamatta välttämättömiä akuutteja korjauksia. Huolto- ja korjauspaikat on varattava alueen ulkopuolelle ja ne on suojattava asianmukaisesti.

    Mahdollisten öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla öljynimeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto.

11. Alueelle ei tule pystyttää pysyviä rakenteita tai rakennelmia.

12. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.

13. Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei niistä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin jätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti.

    Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

14. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettäessä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- tuotantomäärät ja -lajikkeet

- toiminnassa muodostuneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja edelleen toimittaminen
- suoritetut huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kestoaika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään ja suoritetut toimenpiteet)
- mahdolliset mittaustulokset.

15. Jälkihoito on tehtävä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomioita. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteen yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen-etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

    Jälkihoito suositellaan tehtäväksi mahdollisuuksien mukaan alueelta kuorituilla pintamailla. Ottamisalue on palautettava metsätalouskäyttöön luontaisen metsittymisen lisäksi tarvittaessa istuttamalla.

16. Ottamisalueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta lukuun ottamatta maisemoinnissa mahdollisesti tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

17. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta tai laajentamisesta sekä luvanhaltijan vaihtumisesta.

18. Toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin valvova viranomainen on tehnyt hakijan pyynnöstä alueella aloituskatselmuksen. Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Toiminnan loputtua alueella on pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

19. Tiedot ottomääristä on vuosittain toimitettava NOTTO-rekisteriin ja Liperin kunnan maankäyttöön.

20. MaL 12 §:n mukaan hakijan on annettava kunnalle pankki- tai vastaava vakuus jälkihoitotöiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden suuruudeksi määrätään 10 000 euroa. Vakuuden on oltava voimassa vähintään yksi (1) vuosi kauemmin kuin myönnetty lupa. Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista viipymättä, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta. Kunta luovuttaa vakuuden pois, kun hakijan pyytämässä lopputarkastuksessa jälkihoitotyöt on todettu kaikilta osin tehdyiksi lupaehtojen mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aines-esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminta aiheuta terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huononemista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöissä.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Hakemuksen mukainen alue on ollut pitkään maa-ainesten ottamistoiminnan ja metsätalouden käytössä. Suunnitelma-alueella ei ole erityisiä maisemallisia arvoja, eikä ottamistoiminnan arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Ottotoiminnan jälkeen alue maisemoidaan ja palautetaan metsätalouskäyttöön.

Ottamisalue ei sijaitse arvokkaalla kallio- tai harjualueella, eikä tiedossa ole, että alueella olisi harvinaisia kasvilajeja tai uhanalaisia eläimiä. Ottaminen ei siten aiheuta erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista, kun pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros ja polttoaineiden sekä koneiden käsittelyssä toimitaan lupamääräysten mukaisesti.

Joensuun seudun yleiskaava 2020:ssa ottamisalue sijoittuu M-merkinnällä osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Ottaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Ottotoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätalouskäyttöön.

Kun noudatetaan lupamääräyksissä annettuja suojaustoimia, kuten ottamisalueen reunojen varustamista lippusiimoin ja varoituskyltein, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Pöly- ja meluhaittoja voidaan torjua murskaimen sijoituksella, kastelulla sekä koneiden ja laitteistojen koteloinneilla.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemisestä sekä jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä. Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1:
Kokonaisottomäärä ja ottamisaika ovat hakemuksen mukaisia. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Lupamääräys 2:
Ottamisalue tulee merkitä maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lippusiimat/nauhat, suoja-aidat ja varoitustaulut ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3 -5:
Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainesoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen.

Lupamääräys 6:

Mahdollisten asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi toiminnalle on asetettu aikarajat.

Lupamääräykset 7 - 9:
Lupamääräykset on annettu toiminnasta naapureille aiheutuvien melu-, tärinä- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Annetut melun raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992).

Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee kasteluun käyttää vain puhdasta vettä.

Lupamääräykset 10-12:
Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja ympäristövahinkotilanteessa nopean toiminnan varmistamiseksi.

Lupamääräys 13:
Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta. Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä.

Lupamääräys 14:
Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi.

Lupamääräys 15:
Määräys on annettu, jotta alue sopii ottotoiminnan päätyttyä ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Suositus alueelta kuoritun pintamaan käytöstä tähtää alueen luontaisen kasvillisuuden palauttamiseen. Alueen metsittäminen on tarpeen maisemallisista syistä.

Lupamääräys 16:
Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Lupamääräys 17:
Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 18:
Lupamääräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Katselmukset perustuvat maa-ainesasetuksen 926/2005 7 §:ään.

Lupamääräys 19:

Maa-aineslain 23 a §:n mukaan luvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu.

Lupamääräys 20:
Määräyksellä varmistetaan, että hakija noudattaa lupamääräyksiä ja maisemoi ottamisalueen hyväksytysti ottamisen päätyttyä.

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden lausunnon mukaisesti luvassa on annettu määräyksiä muun muassa pohjaveden suojelusta, jätteiden käsittelystä sekä melu- ja pölyhaittojen vähentämisestä. Noudattamalla annettuja määräyksiä ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista eikä kohtuutonta rasitusta naapureille.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta
Luvanhakija saa aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jos se asettaa Liperin kunnalle lupamääräyksessä 20 osoitetun 10 000 euron vakuuden (YSL 199 §, MAAL 21 §). Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (YSL 201 §, MAAL 21 §).

Koska alue on olemassa olevaa maa-ainesten ottoaluetta, eikä suunnitelma-alueella ole erityisiä maisemallisia arvoja, ottamistoiminnan ei arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Alue ei myöskään ole luokiteltua pohjavesialuetta. Alue sijaitsee kaukana pääteistä ja häiriintyvistä kohteista, joten toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset jäävät hyvin paikallisiksi. Toiminta ei myöskään vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta lainvoimaisuudesta lukien. Jos toimintaa tämän jälkeen jatketaan, toiminnanharjoittajan tulee hakea uutta maa-aines- ja ympäristölupaa.

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

TIEDOTTAMINEN

Liperin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä Liperin kunnan ilmoitustaululla, paikallislehdessä Kotiseutu-uutiset ja kunnan verkkosivuilla.

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään Liperin elinympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu lisättynä lupahakemuksen käsittelystä aiheutuneilla kustannuksilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusoikeudesta on säädetty ympäristönsuojelulain 191 §:ssä.

Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös: Maansiirto Karvinen Oy

Tiedoksi: Lupa- ja valvontavirasto
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys

Liite rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökseen 29.9.2026

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
puhelin: 029 56 42611
faksi: 029 56 42760
s-posti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Valitusaika

Valitusaika on **7.10.-13.11.2026.** Valitus on toimitettava hallinto-oikeuteen viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulevan kaikkien asianomaisten tietoon seitsemäntenä päivänä päätöksen julkisesta kuuluttamisesta kunnan verkkosivuilla. Valitusaika päättyy **13.11.2026.**

Valitus ja sen liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi, osoite kotikunta ja puhelinnumero
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perustelut
- rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimustensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksen toimittaminen perille

Valitusasiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, Itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla.